

Michał Czerwiński

BRUCELOZA W 2002 ROKU

Słowa kluczowe: bruceloza, epidemiologia, Polska, rok 2002

Key words: brucellosis, epidemiology, Poland, 2002

W ocenie sytuacji epidemiologicznej brucelozy ludzi w Polsce w 2002 roku wykorzystano dane sprawozdawcze zawarte w formularzu Mz-56 oraz informacje uzyskane w dochodzeniach epidemiologicznych, nadesłane do Zakładu Epidemiologii PZH przez Wojewódzkie Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne.

W 2002 r. zarejestrowano w Polsce 32 przypadki brucelozy ludzi, w tym 1 nowe zachorowanie na ostrą brucelozę (tab. I). W poprzednich latach rejestrowano ogółem: w 2001 roku – 29 przypadków, w 2000 r. – 23, w 1999 r. – 43, w 1998 – 56, a w 1997 – 63 przypadki.

Zgłoszone w 2002 r. osoby były zawodowo związane z leczeniem, obsługą zwierząt i przetwórstwem mięsnym (tab. II).

Większość osób – 84 % (27 chorych) przystąpiła do pracy w okresie przed zwalczaniem brucelozy bydła w kraju i miała staż pracy powyżej 15 lat (16 osób); 5 osób, rozpoczęło pracę zawodową po roku 1982, gdy nasz kraj już od 2 lat był wolny od brucelozy bydła. Na podstawie dochodzenia epidemiologicznego wykluczono jednak w tych przypadkach możliwość świeżego zakażenia pałeczką *Brucella*.

Nowe zachorowanie na ostrą brucelozę było następstwem zakażenia się podczas pracy przy strzyżeniu owiec w Hiszpanii. Chory, 29 letni mężczyzna w okresie ostatnich 3 lat wie-

Tabela I. Bruceloza ludzi w Polsce w 2002 roku. Liczba zachorowań wg województw
Table I. Human brucellosis in Poland in 2002. Number of cases by voivodeship

Województwo	Liczba przypadków	
	ogółem	w tym nowe zachorowania*
Dolnośląskie	7	
Kujawsko-pomorskie	1	
Lubuskie	6	
Świętokrzyskie	2	1
Wielkopolskie	1	
Zachodniopomorskie	15	
Razem	32	1

* przypadek importowany z rejonu Morza Śródziemnego

Tabela II. Brucelozja ludzi w Polsce w 2002 r. według zawodu, płci i daty zatrudnienia
 Table II. Human brucellosis in Poland in 2002. Number of cases by sex, profession and time of professional activity

Grupa zawodowa	Płeć	Liczba osób zatrudnionych przed 1982 rokiem	Liczba zachorowań mężczyzn i kobiet ogółem
Służba weterynaryjna	M	5	6
	K	1	
Służba zootechniczna	M	2	2
Obsługa zwierząt	M	3	9
	K	3	
Rzeźnicy	M	5	5
Pracownicy zakładów mięsnych	M	4	5
	K	1	
Rolnicy	M	1	1
Inna	M	2	4
Razem		27	32

M – mężczyźni

K – kobiety

lokrotnie wyjeżdżał w celach zarobkowych do Hiszpanii, gdzie był zatrudniany przy strzyżeniu owiec. W 2002 roku przebywał tam przez 3 miesiące, spożywał między innymi mleko i jego przetwory. Do kraju powrócił 30 czerwca 2002 r. Objawy chorobowe typowe dla ostrej lub podostrej postaci klinicznej brucelozji wystąpiły w dniu 21 sierpnia 2002 roku. Zachorowanie zostało potwierdzone dodatnimi wynikami badań serologicznych; surowica

Tabela III. Serologiczne podstawy rozpoznawania brucelozji u ludzi w Polsce w 2002 roku
 Table III. The immunological state of chronically ill human brucellosis cases registered in Poland in 2002

Grupa uzyskanych wyników	Wyniki badań	Liczba zbadanych osób
Nie wykonano badań serologicznych / brak informacji o wynikach badań	–	10
Serologicznie ujemne	OA (-)	8
	OWD (-)	4
	OA (-) OWD (-)	8
Serologicznie wątpliwy	OA (+-) OWD (-)	1
Przypadek importowany	OA (+) OWD (+)	1
Razem		32

OA odczyn zlepekny

OWD odczyn wiązania dopełniacza

(+) dodatni

(+-) wątpliwy

(-) ujemny

krwi reagowała dodatnio w odczynie zlepnym – OA (miano 1:1600) i odczynie wiązania dopełniacza – OWD (miano 1:640).

W latach 1986 – 2002 zarejestrowano 43 importowane przypadki brucelozy z rejonu Morza Śródziemnego.

Rejestracja przewlekłej brucelozy wiąże się przeważnie ze sprawami roszczeń dotyczących uznania choroby zawodowej.

We wszystkich przypadkach przewlekłej brucelozy w chwili zgłoszenia zachorowania stwierdzono ujemne lub wątpliwe (1 przypadek) wyniki odczynów serologicznych (OA i OWD), a podejrzenie brucelozy podejmowano na podstawie przesłanek epidemiologiczno-klinicznych oraz obecnie występujących objawów choroby (tab. III).

M Czerwiński

HUMAN BRUCELLOSIS IN POLAND IN 2002

SUMMARY

The registered 31 cases of human brucellosis in Poland comprise chronically ill professionals who in the past were involved for many years in the control of animal brucellosis. One case of acute infection was imported from Mediterranean region.

Adres autora:

Michał Czerwiński
Zakład Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny
ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa